

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

55. sējums
2012. gada 17. februāris

Paziņojums Nr.

Saturs

Lappuse

III *Sagatavošanā esoši tiesību akti*

REVĪZIJAS PALĀTA

2012/C 47/01

Atzinums Nr. 7/2011 (*saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. panta 4. punktu otro daļu*) par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, uz kuriem attiecas vienotais stratēģiskais satvars, un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1083/2006 .....

1

LV

Cena:
EUR 3

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REVĪZIJAS PALĀTA

ATZINUMS Nr. 7/2011

(saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. panta 4. punktu otro daļu)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, uz kuriem attiecas vienotais stratēģiskais satvars, un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1083/2006

(2012/C 47/01)

SATURS

	Punkts	Lpp.
IEVADS	1–2	2
I DAĻA	3–50	2
Vispārīgi apsvērumi	3–8	2
Stratēģiskie jautājumi	9–21	3
ES pievienotā vērtība	9–10	3
Tematiskā koncentrācija	11–13	4
Vienotais stratēģiskais satvars	14	4
Partnerības līgumi	15	4
Ex ante nosacījumi	16	4
Ex post nosacījumi (starposma izpildes pārskatīšana, izpildes rezerve)	17–18	5
Makroekonomiskie nosacījumi	19–20	5
Kopīgi rīcības plāni	21	5
Kopīgas pārvaldības un kontroles procedūras	22–50	5
Institucionālās spējas	22–23	5
Valsts akreditācija	24–26	5
Pārvaldības ticamības deklarācija	27–29	6
Grāmatojumu noskaidrošana, caurviju slēgšana un finanšu korekcijas	30–37	6
Uzraudzība un izvērtēšana	38–39	7
Vienkāršoti un racionāli atbilstības noteikumi	40–43	8
Uz sabiedrību orientēta vietējā attīstība	44–45	8
Finanšu instrument	46–50	8
II DAĻA – Detalizēti komentāri par Komisijas priekšlikumu		9

EIROPAS SAVIENĪBAS REVĪZIJAS PALĀTA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 4. un 5. pantu, kā arī Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 174.–178. pantu, 287. panta 4. punkta otro daļu, 317., 318. un 322. punktu,

ņemot vērā Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam ⁽¹⁾ un tās īstenošanas kārtību ⁽²⁾;

ņemot vērā Padomes lūgumu Palātai sniegt atzinumu, ko Palāta saņēma 2011. gada 11. novembrī,

ņemot vērā Komisijas ierosināto Vispārīgās regulas priekšlikumu ⁽³⁾, kā arī priekšlikumus, kuri attiecas uz fondiem ⁽⁴⁾,

ņemot vērā ietekmes novērtējumu par ierosināto regulu kopumu, ar kuru pārskata regulas, kas piemērojamas struktūrfondu un Kohēzijas fonda pārvaldībai ⁽⁵⁾,

ņemot vērā Komisijas paziņojumus “Secinājumi piektajā ziņojumā par ekonomikas, sociālo un teritoriālo kohēziju – kohēzijas politikas nākotne” ⁽⁶⁾, “ES budžeta pārskatīšana” ⁽⁷⁾ un “Budžets stratēģijai “Eiropa 2020”” ⁽⁸⁾,

ņemot vērā Palātas sagatavotos gada pārskatus un īpašos ziņojumus, kā arī Palātas Atzinumu Nr. 2/2004 par vienotas revīzijas modeli ⁽⁹⁾, Eiropas Revīzijas palātas atbildi uz Komisijas paziņojumu “Budžeta reforma – pārmaiņas Eiropā” ⁽¹⁰⁾, Palātas Atzinumu Nr. 1/2010 “Eiropas Savienības budžeta finanšu pārvaldības uzlabošana: risks un izaicinājumi” ⁽¹¹⁾, kā arī Palātas atzinumu Nr. 6/2010 par priekšlikumu Finanšu regulas grozījumiem ⁽¹²⁾;

⁽¹⁾ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

⁽²⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2342/2002 (OV L 357, 31.12.2002., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Komisija, COM(2011) 615.

⁽⁴⁾ Eiropas Komisija, COM(2011) 612 (Kohēzijas fonds); COM(2011) 614 (ERAF); COM(2011) 607 (ESF); COM(2011) 610 (Eiropas teritoriālās sadarbības grupa); COM(2011) 611 (Eiropas teritoriālā sadarbība); COM(2011) 627 (ELFLA); COM(2011) 804 (EJZF).

⁽⁵⁾ Eiropas Komisija, SEC(2011) 1141.

⁽⁶⁾ Eiropas Komisija, COM(2010) 642.

⁽⁷⁾ Eiropas Komisija, COM(2010) 700.

⁽⁸⁾ Eiropas Komisija, COM(2011) 500.

⁽⁹⁾ OV C 107, 30.4.2004.

⁽¹⁰⁾ Publicēts 2008. gada aprīlī.

⁽¹¹⁾ <http://eca.europa.eu>.

⁽¹²⁾ OV C 334, 10.12.2010.

tā kā saskaņā ar Eiropas Savienības Līguma 5. pantu jomās, kuras nav ekskluzīvā Savienības kompetencē, Savienība rīkojas tikai tad, ja ierosinātās darbības mērķi mēroga vai seku dēļ ir labāk sasniedzami Savienības līmenī;

tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 174. pantu, lai veicinātu vispārēju harmonisku attīstību, Savienība izstrādā un īsteno darbības, kuru rezultātā tiek stiprināta tās ekonomiskā un sociālā kohēzija;

tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 317. pantu Komisija ir atbildīga par budžeta izpildi, ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principus, un lūdz dalībvalstis sadarboties ar Komisiju, lai nodrošinātu to, ka apropriācijas izmanto saskaņā ar šo principu,

IR PIENĒMUSI ŠO ATZINUMU.

IEVADS

1. Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds (ESF), Kohēzijas fonds (KF), Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF) (turpmāk tekstā – “VSS fondi” ⁽¹³⁾) tiecas sasniegt savstarpēji papildinošus politikas mērķus, un tos pārvalda dalībvalstis un Komisija. VSS fondu finansējums varētu veidot līdz pat 45 % no kopējiem izdevumiem 2014.–2020. gada posmam, kura vadmotīvs ir stratēģija “Eiropa 2020” ⁽¹⁴⁾. Tādējādi ES budžeta ieguldījums stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanā lielā mērā ir atkarīgs no VSS fondu ekonomiska, efektīva un produktīva izlietojuma. Tam būs ietekme arī uz ES darbību ticamību un leģitimitāti.

2. Attiecībā uz Vispārīgās regulas saturu Palāta savā atzinumā cik vien iespējams pieturas pie Komisijas paskaidrojuma raksta struktūras. Atzinumam ir divas daļas: pirmajā ir izklāstīti vispārīgi apsvērumi, bet otrajā ir sniegta detalizēta Vispārīgās regulas projekta analīze.

I DAĻA

Vispārīgi apsvērumi

3. Komisijas mērķis, iesniedzot Vispārīgās regulas priekšlikumu, ir sniegt vienotu pamatnoteikumu kopumu, kas virzīts uz koncentrēšanos uz rezultātiem, vienkāršojot politikas īstenošanu un izmantojot vairāk nosacījumu. Priekšlikums pievēršas arī dalībvalstu spējai absorbēt lielus ES finansējuma apjomus un vajadzībai uzlabot to administratīvās un institucionālās spējas. Ierosinājums samazināt dalībvalstu piešķirumu nepārsniedzamās likmes ir nozīmīga izmaiņa politikā, un tās ietekme Komisijai ir jāizvērtē.

⁽¹³⁾ VSS – vienotais stratēģiskais satvars. Tas attiecas uz VSS fondiem.

⁽¹⁴⁾ Eiropas Komisija, COM(2011) 500.

4. Kopumā priekšlikums saglabā iepriekšējo plānošanas periodu laikā izveidoto pamatsistēmu, lai gan tagad lielāks uzsvars ir likts uz dalībvalstu atbildību, īpaši saistībā ar sistēmu izveidi un finanšu pārvaldību. Komisijas un dalībvalstu attiecīgie pienākumi un atbildība ir viens no galvenajiem aspektiem kohēzijas izdevumu instrumentu izstrādē. Savienībai joprojām ir grūtības sasniegt kvalitatīvus rezultātus, piemērojot shēmu, kas paredz dalībvalstīm iepriekš iedalīt finansējumu un netieši izvirza mērķi tos apgūt. Finansējuma izlietojuma efektīva pārraudzība un pārskatatbildība no Komisijas puses veicinās dalībvalstu spēju šos līdzekļus izlietot produktīvi.

5. Kohēzijas izdevumu noteikumi ir sarežģīti. Tie izkārtoti sešos līmeņos (kopējie noteikumi, vispārīgie noteikumi, konkrētam fondam izstrādātie noteikumi, deleģēti akti, īstenošanas tiesību akti un Komisijas pamatnostādnes). Dažos gadījumos valsts tiesību akti veido vēl vienu papildu līmeni. Palāta atzinīgi vērtē pūliņus samazināt atbalsta saņēmēju administratīvo slogu (piemēram, arvien biežāku vienreizējo maksājumu un standarta izmaksu izmantošanu). Tomēr administratīvais slogs, kas gulstas pār ES un valstu iestādēm, vēl arvien ir liels, un iespējams, ka palielināsies vēl vairāk.

6. Lai gan Komisija ir deklarējusi pastiprinātu pievēršanos rezultātiem, tomēr shēma joprojām pamatā ir orientēta uz ieguldītajiem līdzekļiem un līdz ar to – uz atbilstību noteikumiem, nevis uz izpildes rezultātiem. Mērķi nodrošināt izpildes rezultātus lielākoties iecerēts panākt tādejādi, ka tiek ieviesta izpildes rezerve (cik sekmīgi tā darbosies, būs atkarīgs no spējas izstrādāt piemērotus rādītājus) un kopīgi rīcības plāni, kuros ietverti konkrēti mērķi, rezultātu rādītāji un gala mērķi, kas ir pamats maksājumu veikšanai (pieņemot, ka pašreizējā uz ieguldītajiem līdzekļiem orientētā pārvaldes struktūra vairs nebūs nepieciešama). *Ex ante* nosacījumu ieviešana ļautu novērst koordinācijas trūkumu starp dažādiem ES politikas virzieniem, kas bija novērojama iepriekšējos gados.

7. Palāta norāda arī uz atšķirību starp “kopējiem” noteikumiem (kas attiecas uz visiem VSS fondiem) un “vispārīgiem” noteikumiem (kas attiecas vienīgi uz dažiem fondiem – ERAF, ESF un KF). Tā rezultātā tiesību aktu sistēma nav viendabīga, un ir jānoskaidro, vai vispārīgajā regulā būtu jāietver tikai tie noteikumi, kas piemērojami visiem pieciem fondiem (“kopējie” noteikumi), bet pārējie noteikumi (“vispārīgie” noteikumi) jāiekļauj regulās par konkrētiem fondiem.

8. Visbeidzot, Palāta norāda, ka attiecībā uz dažiem aspektiem normatīvo prasību izstrādē ir atlikta uz vēlāku laiku ar deleģētiem un īstenošanas tiesību aktiem saskaņā ar LESD 290. un 291. pantu. Tāpēc, lai nodrošinātu minēto normatīvo

aktu pilnīgu atbilstību Vispārīgajā regulā izvirzītajiem mērķiem, ļoti nozīmīgi ir iepriekš pienācīgi apspriesties ar visām ieinteresētajām personām. Palāta īpaši uzsver, ka jautājumi, kurus paredzēts risināt ar deleģētu aktu starpniecību – šādus aktus var izmantot nebūtisku tiesību aktu elementu pieņemšanai vai grozīšanai –, faktiski attiecas uz turpmākās kohēzijas shēmas pamatelementiem⁽¹⁾. Attiecībā uz īstenošanas pilnvaru piešķiršanu Komisijai⁽²⁾ Palāta norāda, ka vairākos gadījumos šo aktu pieņemšanas procedūra (konsultēšanās vai pārbaudes procedūra) saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 182/2011 nav skaidri noteikta. Rezultātā ne Komisijas, ne dalībvalstu lomas nav skaidri definētas (piemēram, attiecībā uz maksājumu apturēšanu un finanšu korekcijām sk. Vispārīgās regulas 134. panta 2. punktu un 137. panta 5. punktu).

Stratēģiskie jautājumi

ES pievienotā vērtība

9. Palāta ir uzsvērusi, ka izdevumu programmām, kuras nesniedz pievienoto vērtību Eiropai, ES nodokļu maksātāju naudas izlietojums parasti nav ne efektīvs, ne produktīvs⁽³⁾. Tāpēc tā ieteica formulēt jēdzienu “pievienotā vērtība Eiropai” attiecīgā politiskā deklarācijā vai ES tiesību aktos, pēc kuriem ES politikas veidotāji varētu vadīties, izvēloties izdevumu prioritātes⁽⁴⁾. Tiesiskā pamata izstrādāšana 2014.–2020. gada plānošanas periodam sniedz likumdevējam iestādēm šādu izdevību.

10. Pamata priekšnoteikums, lai ES izdevumiem būtu pievienotā vērtība, ir skaidrs un uzskatāms labums ES un tās iedzīvotājiem, kuru nevarētu sasniegt ar izdevumiem tikai valsts, reģionālā vai vietējā līmenī⁽⁵⁾. Šajā kontekstā Palāta ieteica pārskatīt izdevumu programmas un tās virzīt uz pienācīgiem gala mērķiem, noteikt tām konkrētu mērķu kopumu un saistīt maksājumu daļu piešķiršanu ar sasniegtajiem rezultātiem⁽⁶⁾. Komisija atbalstīja šo nostāju priekšlikumā grozīt Finanšu regulu⁽⁷⁾ un Vispārīgās regulas projekta paskaidrojuma rakstā

⁽¹⁾ Piemēram, vienotā stratēģiskā satvara pieņemšana, sīki izstrādātu finanšu instrumentu noteikumu pieņemšana, dalībvalstu atbildība par procedūru, kas piemērojama, ziņojot par pārkāpumiem un nepamatoti izmaksātu summu piedziņu, valsts veikto revīziju nosacījumi, vadošo iestāžu un sertifikācijas iestāžu akreditācijas kritēriji, piemērojamo finanšu korekciju līmenis, grozījumi izpildes sistēmas metodes noteikšanā un *ex ante* nosacījumu kopums.

⁽²⁾ Piemēram, lēmumi par partnerības līgumu apstiprināšanu, par izpildes rezerves piešķiršanu un lēmumi par maksājumu apturēšanu saistībā ar dalībvalstu ekonomikas politiku; attiecībā uz fondiem – lēmumi par darbības programmu pieņemšanu, par galveno projektu apstiprināšanu, par maksājumu apturēšanu un par finanšu korekcijām.

⁽³⁾ Eiropas Revīzijas palātas atbilde uz Komisijas paziņojumu “Budžeta reforma – pārmaiņas Eiropā”, 7. punkts.

⁽⁴⁾ Eiropas Revīzijas palāta, Atzinums Nr. 1/2010, 18. punkts.

⁽⁵⁾ Eiropas Revīzijas palātas atbilde uz Komisijas paziņojumu “Budžeta reforma – pārmaiņas Eiropā”, 8. punkts.

⁽⁶⁾ Eiropas Revīzijas palātas atbilde uz Komisijas paziņojumu “Budžeta reforma – pārmaiņas Eiropā”, 24. punkts.

⁽⁷⁾ Eiropas Komisija, COM(2010) 260, 4. punkts.

norādīja, ka koncentrēšanās uz rezultātiem būs viens no nākamā programmu kopuma būtiskākajiem aspektiem⁽¹⁾. Taču praksē, līdzīgi kā priekšlikumā grozīt Finanšu regulu, ierosinātā turpmākā kohēzijas shēma neīsteno šo ieceri un pamatā vēl arvien ir orientēta uz vadību, kas balstīta uz ieguldītajiem līdzekļiem⁽²⁾. Deklarētā pāreja uz shēmu, kas orientēta uz izpildes rezultātiem, aprobežojas ar izpildes rezerves un kopīgu rīcības plānu ieviešanu.

Tematiskā koncentrācija

11. Palāta savulaik norādīja, ka saprātīga izdevumu koncentrēšana varētu veicināt virzību uz mērķi radīt pievienoto vērtību⁽³⁾, jo tādējādi iespējams izveidot kritisko masu, un ES darbības radītu jūtamu ietekmi.

12. Priekšlikumā (Vispārīgās regulas projekta 9. pantā) ir paredzēti 11 tematiskie mērķi, kas atvasināti no stratēģijas "Eiropa 2020". Kopumā tie veido plašu darbību klāstu, kuru atbalstam var izmantot VSS fondu līdzekļus. No šiem tematiskajiem mērķiem ERAF darbības būtu vērstas uz trim no tiem⁽⁴⁾, īpaši vairāk attīstītajos un pārejas reģionos. ESF ir ierosināti četri tematiskie mērķi⁽⁵⁾. Šo tematisko mērķu ietvaros ESF ir noteiktas ne vairāk kā četras ieguldījumu prioritātes (ESF regulas projekta 4. panta 3. punkts). Tomēr ERAF varētu piedalīties ikvienā no paredzētajām 32 ieguldījumu prioritātēm (ERAF regulas projekta 5. pants). Tas nozīmē, ka būs iespējams finansēt gandrīz jebkura veida projektu⁽⁶⁾. Visbeidzot, nav norādes par to, ka vairākiem tematiskiem mērķiem būtu vajadzīga finansējuma koncentrācija⁽⁷⁾, un līdz ar to attiecībā uz šīm prioritātēm būs arvien grūtāk sasniegt kritisko masu.

13. Visbeidzot, ja ERAF, ESF un KF atbalsta maksimālais lielums ir jānosaka katram prioritārajam virzienam, tad ELFLA un EJZF tas jānosaka katra pasākuma līmenī. Šīm atšķirībām nav

⁽¹⁾ Eiropas Komisija, COM(2011) 615, 1. un 5.2.2. punkts.

⁽²⁾ Eiropas Revīzijas palāta, Atzinums Nr. 6/2010, II un 42. punkts.

⁽³⁾ Eiropas Revīzijas palātas dokuments "Eiropas Savienības budžeta finanšu pārvaldības uzlabošana: risks un izaicinājumi", 8. punkts.

⁽⁴⁾ Nostiprināt pētniecību, tehnoloģiju attīstību un inovāciju; uzlabot mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēju; atbalstīt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni visās nozarēs.

⁽⁵⁾ Veicināt nodarbinātību un atbalstīt darbaspēka mobilitāti; ieguldīt izglītībā, prasmēs un mūžizglītībā; veicināt sociālo iekļaušanu un apkarot nabadzību; uzlabot institucionālās spējas un efektīvu valsts pārvaldi.

⁽⁶⁾ Faktiski tikai nedaudzus projektu veidus formāli nevar finansēt no ERAF (ERAF regulas projekta 3. pants), proti, projektus saistībā ar tabakas un tabakas izstrādājumu ražošanu, pārstrādi un reklāmu vai atomelektrostaciju ekspluatācijas pārtraukšanu; tikai vairāk attīstītajos reģionos – projektus saistībā ar ieguldījumiem infrastruktūrā, ar kuru sniedz pamata pakalpojumus iedzīvotājiem vides, transporta un IKT jomās.

⁽⁷⁾ Uzlabot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pieejamību, izmantošanu un kvalitāti; veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, riska novēršanu un pārvaldību; aizsargāt vidi un veicināt resursu efektivitāti; veicināt ilgtspējīgu transportu un novērst trūkumus galvenajās tīkla infrastruktūrās.

sniegts pamatojums. Pašlaik līdzekļi ELFLA programmās tiek piešķirti prioritārajiem virzieniem, tāpēc ir iespējams noteikt (un koncentrēt) budžetu katram mērķim, nevis katram pasākumam.

Vienotais stratēģiskais satvars

14. Vienotā stratēģiskā satvara noteikumi (Vispārīgās regulas projekta 11. pants) transponē Savienības prioritāšu uzdevumus un mērķus VSS fondu galvenajās darbībās. Vienotais stratēģiskais satvars nosaka arī koordinēšanas mehānismus starp kohēzijas fondiem un citiem ES politikas virzieniem un instrumentiem (piemēram, Eiropas Investīciju bankas finanšu instrumenti, pētniecības pamatprogrammas, "Eiropas savienošana" mehānisms un Eiropas Transporta tīkli, Konkurētspējas un jauninājumu pamatprogramma). Ņemot vērā to, ka ievērojama VSS fondu daļa ir atvēlēta pētniecībai un jauninājumiem, koordinācija šajā jomā ir īpaši svarīga. Paredzētā koordinēšana ļautu noteikt, kāda būs no fondiem pieejamā līdzfinansēšanas likme darbības programmās, ņemot vērā dažādos ES finansējuma avotus, un tādējādi potenciāli palielināsies Savienības resursu daudzkrāsojošā ietekme.

Partnerības līgumi

15. Lai veicinātu uz rezultātiem vērstu līdzekļu izlietojumu, Vispārīgās regulas projekta 14. pants paredz noteikt saskaņotus nosacījumus un mērķus. Tāpēc regulas priekšlikumā ir ierosināts ieviest partnerības līgumu – vēl vienu līmeni atšķirībā no pašreizējā plānošanas perioda. Tomēr būtu jāapsver, vai šis papildu noteikums ir nepieciešams un vai nosacījumus un mērķus nevarētu iestrādāt pašās programmās, pamatojoties uz netiešu "līgumu" starp ES un dalībvalstu iestādēm darbības programmās, kuras izmanto pašreizējā plānošanas periodā.

Ex ante nosacījumi

16. Komisija ierosina (Vispārīgās regulas projekta 17. pants un IV pielikums) noteikt vairākus *ex ante* nosacījumus katram fondam. To ieviešana ir nozīmīgs jauninājums, kas varētu pastiprināt ES veikto darbību "intervences loģiku", veicinot VSS finansējuma integrēšanu citos ES politikas virzienos un tādējādi radot pozitīvu ietekmi uz ieguldījumu produktivitāti. Palāta, veicot revīzijas, patiešām ir konstatējusi⁽⁸⁾, ka finansēšanas projekti, kuros nav ņemtas vērā plašākas ES politikas virzienu prasības (piemēram, vides un ūdens resursu aizsardzība) un kuri nav sasaistīti ar visaptverošu attīstības plānu, kas ietver ilgtermiņa vajadzības un konkrētajai situācijai piemērotas prioritātes, nav pats efektīvākais ES līdzekļu izlietošanas veids.

⁽⁸⁾ Sk. Īpašos ziņojumus Nr. 3/2009 un Nr. 9/2010 (<http://eca.europa.eu>).

Ex post nosacījumi (starpposma izpildes pārskatīšana, izpildes rezerve)

17. Nākamajā periodā Komisija plāno piešķirt 5 % finansējuma atkarībā no sasniegtajiem rezultātiem (Vispārīgās regulas projekta 18., 19. un 20. pants). Līdzīga izpildes rezerve bija noteikta 2000.–2006. gada posmā, taču tās pozitīvā ietekme bija ierobežota, jo laikā, kad bija jā sagatavo starpposma pārskats, bija izpildīta tikai nelielu daļa izdevumu un nebija piemērotas metodoloģijas programmu izpildes novērtēšanai. 2007.–2013. gada posmā dalībvalstis varēja ieviest šādu rezervi, taču tikai dažas šo izdevību izmantoja.

18. Izpildes pārskata metode (tā ir izklāstīta Vispārīgās regulas I pielikumā) liecina, ka pārskats arī turpmāk galvenokārt būs vērsts uz finanšu izpildi (finanšu rādītāji), uz gala mērķiem un pavisam ierobežotā veidā – uz rezultātiem (iznākumi, ietekme). Ietekmes novērtējumā būtu arī jāapsver, vai ir iespējams izstrādāt pamatotus rādītājus, kā identificēt faktorus, kuri nav tieši saistīti ar konkrēto programmu, un kā ņemt vērā rezultātus, kas konstatējami tikai ilgākā laikā⁽¹⁾. Izpildes rezerves pievienotā vērtība ievērojami samazināsies, ja izvirzīs pavisam vienkāršus un viegli sasniedzamus mērķus vai ja līdzekļu piešķiršana no izpildes rezerves notiks, galvenokārt pamatojoties uz apgūto līdzekļu apjomu, kā Palāta novēroja 2000.–2006. gada posmā. Līdzekļu piešķiršanai no izpildes rezerves jābūt atkarīgai arī no darbības programmu pietiekamas izpildes⁽²⁾. Tāpēc ir jānosaka, ka atsaucē gadi izpildes pārskatam, šobrīd 2016. un 2018. gads, ir jākorģē, ja programmu izpildi sāk novēloti.

Makroekonomiskie nosacījumi

19. Komisija līdz ar citiem nosacījumiem ierosina arī (Vispārīgās regulas projekta 11. un 21. pants) sasaistīt kohēzijas politiku ar Eiropas ekonomikas pārvaldības procesu, piemēram, attiecībā uz pārmērīga budžeta deficīta procedūru, pārmērīgas nelīdzsvarotības procedūru un Eiropas pusgadu ekonomikas politikas koordinēšanai. Komisija varēs pieprasīt programmu pārskatīšanu vai apturēt finansējumu, ja netiks veikti korektīvi pasākumi.

20. Paredzēto makroekonomisko nosacījumu piemērošana būtu rūpīgi jāapsver, jo tā varētu apgrūtināt VSS programmu ieviešanu, radīt juridisku nenoteiktību un apdraudētu to ilgtermiņa pienākumu izpildi, kurus ir uzņēmušies partneri valstu un reģionālajā līmenī saskaņā ar partnerības līgumiem.

⁽¹⁾ Eiropas Komisija, SEC(2011) 1141-I, 62. lpp.

⁽²⁾ Sk. Īpašo ziņojumu Nr. 1/2007 (OV C 124, 5.6.2007.).

Kopīgi rīcības plāni

21. Lai vienkāršotu un pastiprinātu ES finansējuma izlietošanu rezultātu sasniegšanai, Komisija ierosina ieviest kopīgus rīcības plānus (Vispārīgās regulas projekta 93. pants) ERAF, ESF un Kohēzijas fondam. Kopīgs rīcības plāns ietver projektu grupu, kuri ir daļa no darbības programmas, un ES finansējums ir tieši saistīts ar konkrētu mērķu un gala mērķu sasniegšanu, starpposma mērķiem un rezultātu rādītājiem. Šāds instruments varētu būt alternatīvs intervences mehānisms, kas virzīts uz izpildi, ja vien tas aizstāj, nevis papildina pašreizējo uz ieguldītajiem līdzekļiem orientēto pārvaldes struktūru.

Kopīgas pārvaldības un kontroles procedūras*Institucionālās spējas*

22. Lai nodrošinātu ES līdzekļu pareizu izlietojumu ilgtspējīgai ekonomiskai izaugsmei, ir vajadzīgas pienācīgas institucionālās spējas. Tāpēc jau pašos pamatos ir jānodrošina valsts pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāte. Tomēr tikai ar regulu vien tas nebūs panākams⁽³⁾. Galvenā nozīme ir amatpersonu ikdienas darbībai Komisijā un dalībvalstīs, jo pārliecība ES līmenī ir lielā mērā balstīta uz viņu pārvaldītajām kontroles sistēmām. Piemēram, Komisijas veiktā analīze par kļūdām kohēzijas politikā 2006.–2009. gadā liecina, ka galvenais faktors, kas izraisa kļūdas, ir nepietiekamas administratīvās spējas un trūkumi valsts pārvaldības un kontroles sistēmās⁽⁴⁾.

23. Palāta atzīmē, ka viens no tematiskajiem mērķiem ir “uzlabot institucionālās spējas un efektīvu valsts pārvaldi”. Tas drīzāk ir priekšnoteikums pārējo 10 tematisko mērķu sasniegšanai, nevis atsevišķs mērķis. Palāta norāda arī uz to, ka atbalstu valsts pārvaldes spējai var sniegt tikai no Eiropas Sociālā fonda dalībvalstīs, kurās ir mazāk attīstīti reģioni vai kuras var pretendēt uz finansējumu no Kohēzijas fonda, turpretī šādu atbalstu nevar sniegt no ERAF, lai gan finansējuma saņemšanai no abiem fondiem prasības pret valstu sistēmām ir līdzīgas.

Valsts akreditācija

24. Ieviešot akreditācijas procedūru, regulas projekts paredz pastiprināt dalībvalstu atbildību par valsts pārvaldības un kontroles iestāžu administratīvo spēju (Vispārīgās regulas projekta 42. – 44. apsvērumi un 64. pants). Šīs procedūras nolūks ir pakļaut akreditācijas procesam visas iestādes, kuras ir atbildīgas par VSS fondu pārvaldību un kontroli (Vispārīgās regulas projekta 64. panta 1. punkts). Tādējādi valsts iestādes akreditēs vadošās iestādes un atbilstīgos gadījumos – sertifikācijas iestādes attiecībā uz ERAF, ESF un KF īstenošanu.

⁽³⁾ Eiropas Revīzijas palāta, Atzinums Nr. 6/2010, I punkts.

⁽⁴⁾ Eiropas Komisija, SEC(2011) 1179.

25. Palāta uzskata, ka šā procesa pārraudzība būtu jāuztic Komisijai, kurai ir galīgā atbildība par budžeta izpildi, jo tādējādi varētu novērst risku, ka nepilnības atklāj tikai turpmākajās pārbaudēs, kas savukārt var radīt vajadzību veikt biežākas pārbaudes, papildināt prasības pret darbības plāniem un biežāk piemērot finanšu korekcijas⁽¹⁾. Saskaņā ar šo Komisijai uzticēto uzdevumu tai būtu jāapstiprina, piemēram, ģenerāldirektoru gada darbības pārskatos, ka pārvaldības un kontroles iestādes atbilst valsts akreditācijas nosacījumiem, kā noteikts attiecīgajā deleģētajā aktā. Tas nozīmē, ka, sākot programmas, ir jāizvērtē visi dalībvalstu iesniegtie dokumentārie pierādījumi, bet vēlāk – jāpārskata sistēmu darbība, piemēram, izmantojot uz risku balstītu pieeju saskaņā ar ieteikumu, kas minēts paskaidrojuma rakstā⁽²⁾.

26. Turklāt regulas projektā ir noteikts, ka dalībvalstis izraugās revīzijas iestādes, kuras sniegs atzinumu par Komisijai iesniedzamajiem VSS gada pārskatiem. Palāta uzskata, ka Komisijai – tā kā Komisija izmanto šo iestāžu darbu kā pārlicības avotu – ir jāpārskata (regulāri apmeklējot uz vietas) minēto iestāžu sistēmas un to darbība, lai pārlicinātos, ka uz šīm sistēmām var paļauties⁽³⁾. Palāta norāda arī uz to, ka Komisijas priekšlikumā nav skaidri izklāstīta gada pārskatu un to revīzijas nozīme. Ir prasība sniegt izsmelšu grāmatvedības informāciju finanšu gada vidū (pašlaik šī prasība neattiecas uz Komisijas pārskatiem), taču nav skaidri definētas prasības gada beigās sniegt ticamu informāciju (kura nepieciešama, lai sagatavotu Komisijas pārskatus). Tāpēc Komisijas priekšlikumam nepieciešami nozīmīgi precizējumi.

Pārvaldības ticamības deklarācija

27. Lai pastiprinātu noteikumus ticamības un finanšu pārvaldības jomā, Komisija ierosina ieviest pārvaldības ticamības deklarācijas, kuras izstrādā par darbības programmām atbildīgās vadošās iestādes (Vispārīgās regulas projekta 114. panta 4. punkta e) apakšpunkts). Šajās deklarācijās būtu ietverta informācija par pārvaldības un kontroles sistēmu darbību, pakārtoto darījumu likumību un pareizību un pareizas finanšu pārvaldības principa ievērošanu⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Īpaši tas attiecas uz iepirkumu, jo šo procedūru piemērošana ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem iekšējā tirgus īstenošanai. Komisija (COM(2011) 615, 157. lpp.) norādījusi, ka pašreizējā plānošanas periodā pārkāpumi šajā jomā vien izraisa maksājumu kļūdas, kuru līmenis katru gadu ir vidēji 2 %–4 %. Ja valsts pārvaldes iestādes un saņēmēji dalībvalstīs neuzlabos iepirkuma noteikumu piemērošanu, kohēzijas politikas jomā arī turpmāk vienmēr būs kļūdas.

⁽²⁾ Eiropas Komisija, COM(2011) 615, 5.2.3. punkts.

⁽³⁾ Eiropas Revīzijas palāta, 2006. finanšu gada pārskats, 5.45. un 5.77. punkts. Īpašā ziņojuma Nr. 7/2010 104. punkta a) apakšpunkts.

⁽⁴⁾ Jēdziena "ticamības deklarācija" lietošana var radīt neskaidrības. Vadības un revidenta funkciju aprakstam jābūt tādām, lai to uzdevumi ir skaidri noteikti un saskaņā ar labāko praksi.

28. Kā Palāta jau norādīja, tas, vai šīs deklarācijas Komisijai sniegs noderīgu informāciju ticamības iegūšanai, ir atkarīgs no to sagatavošanā ieguldītā darba apjoma un kvalitātes⁽⁵⁾. Tas ir jāprecizē īstenošanas tiesību aktā, kurš apstiprina pārvaldības deklarācijas paraugu. Šajā sakarā Palāta vērs uzmanību uz nepilnībām lauksaimniecības jomā⁽⁶⁾ (maksājumu aģentūru ticamības deklarācijām nav pietiekama pamatojuma, apliecinātājestāžu sagatavotā atzinuma pievienotā vērtība ir ierobežota), kuras ir jānovērš, citādi tās var samazināt pārlicības apjomu, ko Komisija spētu gūt no šīm deklarācijām.

29. Palāta norāda arī uz to, ka šīs deklarācijas spēja pilnvērtīgi aptvert kohēzijas jomas izdevumu pareizu finanšu pārvaldību būs atkarīga no tā, vai pašlaik raksturīgo koncentrēšanos uz procesiem un finanšu izpildi aizstās sistēma, kura ņem vērā izpildes rezultātus un kurai ir izstrādāti kritēriji, kas jāpiemēro, novērtējot izpildi. Šajā sakarā, kā jau iepriekš minēts (sk. 6. punktu), kohēzijas shēma joprojām ir orientēta uz vadību, kas balstīta uz ieguldītajiem līdzekļiem, turpretī vadošās iestādes uzdevums ir ikdienā nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību, un tās uzdevumi pamatā ir saistīti vienīgi ar atbilstības prasību ievērošanu⁽⁷⁾.

Grāmatojumu noskaidrošana, caurviju slēgšana un finanšu korekcijas

30. Komisija ierosina ieviest ikgadēju grāmatojumu noskaidrošanas procedūru un ikgadēju caurviju slēgšanu pabeigtām darbībām vai slēgtiem izdevumiem (Vispārīgās regulas projekta 130. un 131. pants).

31. Palāta norāda, ka lēmumā par grāmatojumu noskaidrošanu (priekšlikuma 76. pants) ņem vērā "iesniegto gada pārskatu pilnīgumu, pareizumu un patiesumu, un tas neskar jebkuras vēlākas finanšu korekcijas". Tā kā lēmumā par grāmatojumu noskaidrošanu neietver pakārtoto darījumu likumību un pareizību, tās pašas problēmas, uz kurām Palāta norādīja saistībā ar izdevumiem lauksaimniecības jomā⁽⁸⁾, būs vērojamas arī saistībā ar VSS fondiem. Palāta iesaka saskaņot 76. pantu ar Finanšu regulas noteikumiem. Līdzīgi kā Īpašajā ziņojumā Nr. 7/2010, Palāta iesaka noteikt termiņu visiem procedūras posmiem un jo īpaši noteikt Komisijai termiņu galīgā lēmuma pieņemšanai par konkrēto finanšu gadu.

⁽⁵⁾ Eiropas Revīzijas palāta, Atzinums Nr. 6/2007 (OV C 216, 14.9.2007), V punkts.

⁽⁶⁾ Eiropas Revīzijas palātas Īpašā ziņojuma Nr. 7/2010 "Grāmatojumu noskaidrošanas procedūras revīzija" 39.–52. punkts.

⁽⁷⁾ Turklāt ne sertifikācijas, ne revīzijas iestādes funkciju aprakstā (Vispārīgās regulas projekta 115. un 116. pants) nav minēts pareizas finanšu pārvaldības princips.

⁽⁸⁾ Sk. Īpašo ziņojumu Nr. 7/2010.

32. Saskaņā ar Finanšu regulu (53.b panta 4. punkts) un tās īstenošanas kārtību (42. pants) grāmatojumu noskaidrošanas mērķis ir konstatēt tādu izdevumus, kuri atzīti kā maksājami no budžeta pēc tam, kad Komisija ir veikusi pienācīgas pārbaudes. Saskaņā ar Vispārīgās regulas priekšlikumu Komisija veiks pārbaudi tikai pēc grāmatojumu noskaidrošanas, tāpēc šajā procesā netiks ņemtas vērā turpmākas finanšu korekcijas.

33. Ieviešot caurviju slēgšanu, Komisija meklē iespēju sniegt juridisko noteiktību katram atbalsta saņēmējam attiecībā uz atbilstīgiem izdevumiem konkrētajā gadā un samazināt slogu, ko rada dokumentu ilga uzglabāšana. Līdzīgi kā grāmatojumu noskaidrošanai, arī caurviju slēgšanai seko turpmākas pārbaudes, tāpēc to nevar uzskatīt par darbību galīgo slēgšanu. Tomēr caurviju slēgšana varētu labvēlīgi ietekmēt kohēzijas jomas pārvaldību, jo pārbaudēm un revīzijām dalībvalstīs būs jānotiek agrākā posmā, tāpēc būs iespējams īstenot labākus preventīvas kontroles pasākumus. Ja pēc gada pārskatu iesniegšanas konstatē pārkāpumus, automātiski piemēro finanšu korekciju (Vispārīgās regulas projekta 137. panta 6. punkts), un šis noteikums norāda uz to, ka ir palielinājies dalībvalstu atbildība un uzticība to iesniegtajām izmaksu deklarācijām.

34. Kā iepriekš minēts, kohēzijas shēma ir daudzgadu process. Komisija pārbauda izdevumu pilnīgu atbilstību nevis katru gadu, bet gan pēc dažiem gadiem un visbeidzot – kad tiek slēgtas darbības programmas. Šajā procesā nozīmīgākais instruments ir finanšu korekcijas mehānismi. Tos pirmām kārtām un galvenokārt piemēro pašas dalībvalstis. Ja tās neizlabo pārkāpumus, Komisija savukārt var piemērot finanšu korekcijas dalībvalstīm.

35. Nesen Palātas veiktās revīzijas apstiprina iepriekšējos konstatējumus⁽¹⁾. Lai gan administratīvā procedūra ir ilga, nav garantiju, ka finanšu korekcijas mehānisms pienācīgi kompensē neatklātās kļūdas un ka darbības programmu slēgšanas procedūras laikā atrisina visus būtiskos jautājumus. Nav arī pierādījumu tam, ka ar finanšu korekcijas mehānisma palīdzību varētu sistēmās ieviest paliekošus uzlabojumus, kas nepieļautu neatklāto kļūdu atkārtošanos. Viens no iemesliem ir to ierobežotā finansiālā ietekme (līdz ar to dalībvalstīm nav pietiekama stimula uzlabot sistēmu darbību), jo lielāko daļu “nepareizi veikto” izdevumu aizstāj ar amortizējošiem dalībvalstu maksājumiem. Tomēr pakārtotos darījumus tas nepadara mazāk nelikumīgu/nepareizo darījumu izmaksas no ES budžeta uz dalībvalstu budžetu. Rezultātā gala saņēmēji neizjūt vispār nekādu ietekmi.

⁽¹⁾ Sk. 2005. finanšu gada pārskata 1.65. un 6.33.–6.37. punktu un 2010. finanšu gada pārskata 1.25. punktu.

36. Šo mehānismu efektivitāte ir atkarīga no to radītā stimula atgūt nepareizos maksājumus no gala saņēmējiem un ieviest uzlabojumus pārraudzības un kontroles sistēmās. Ja konkrētos darījumos tiek konstatētas kļūdas un ja vainīgs ir gala saņēmējs, ir jāpiemēro līdzekļu atgūšanas procedūra⁽²⁾. Tādējādi Komisijai pārkāpumus vajadzētu atzīt par atrisinātiem tikai tad, kad dalībvalsts ir vismaz iesākusi šo procedūru.

37. Visbeidzot, ir jāizvērtē, cik reāls ir nodoms piemērot finanšu korekcijas gadījumos, kad atskaites punktu vai mērķu sasniegšanā vērojami būtiski trūkumi (18. apsvērums, 20. panta 4. punkts). Iespējams, ka Komisija nespēj novērtēt dalībvalstu iesniegto datu ticamību un tai nav pieejami neatkarīgi informācijas avoti (sk. 39. punktu). Turklāt ir jādefinē, ko nozīmē “būtiski trūkumi” atskaites punktu vai mērķu sasniegšanā.

Uzraudzība un izvērtēšana

38. Saskaņā ar Vispārīgās regulas projektu (24. pants) katrā fonda finansētajā programmā nosaka prioritātes, izklāstot konkrētus mērķus. Katrā prioritātē nosaka rādītājus, pēc kuriem novērtē programmas īstenošanas progresu virzībā uz mērķu sasniegšanu kā pamatu izpildes uzraudzībai, izvērtēšanai un pārskatīšanai (finanšu rādītājus saistībā ar attiecinātajiem izdevumiem, īstenošanas rādītājus saistībā ar atbalstītajām darbībām un rezultātu rādītājus saistībā ar prioritāti). Šie rādītāji ietver galvenokārt gala mērķus, taču reizēm arī starpposma rezultātus. Katram prioritārajam virzienam vadošās iestādes veic vismaz vienu novērtējumu par plānošanas perioda laikā veikto darbību ietekmi un efektivitāti.

39. Tādējādi Vispārīgās regulas projekts nosaka, ka dalībvalstīm ir jāapkopo nozīmīgs datu daudzums programmu uzraudzībai un izvērtēšanai (Vispārīgās regulas projekta 41.–50. pants). Palātas revīzijas⁽³⁾ liecina, ka ir nopietni trūkumi attiecībā uz dalībvalstu Komisijai sniegtās informācijas atbilstīgumu un ticamību. Tāpēc, lai ES finansējumu padarītu atkarīgu no sasniegtajiem rezultātiem, būs vajadzīgi ievērojami uzlabojumi, jo minētie dati var dot pamatu ES līdzekļu piešķirumam un tādējādi arī pārbaudēm un kontroles procedūrām. Vēl jo vairāk tāpēc, ka saskaņā ar Līgumu (LES 318. pants) Komisijas pienākums ir katru gadu sagatavot Savienības finanšu novērtējumu, kura pamatā ir sasniegtie rezultāti. Tāpēc Komisijai jāapsver, cik tālā iespējams nodrošināt, lai dalībvalstu iesniegtie dati par programmu uzraudzību, izvērtēšanu un izpildi būtu pieņemamā kvalitātē attiecībā uz to pamatotību, salīdzināmību un ticamību.

⁽²⁾ Dalībvalstu pienākums ir atgūt nepamatotus maksājumus (sk. 4. pantu Padomes 1995. gada 18. decembra Regulā (EK, Euratom) Nr. 2998/95 par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.) un 53.b panta 2. punkta c) apakšpunktu Finanšu Regulā).

⁽³⁾ Īpašie ziņojumi Nr. 5/2010 un Nr. 7/2011 (<http://eca.europa.eu>), 2010. finanšu gada pārskata 8.15.–8.29. punkts.

Vienkāršoti un racionāli atbilstības noteikumi

40. Vispārīgās regulas projekts paredz saskaņot atbilstības noteikumus ar citiem ES finanšu atbalsta instrumentiem. Tajā pašā laikā vispārīgais princips, kurš ir noteikts pašreizējā 2007.–2013. gada periodā un ar kuru saskaņā atbilstības noteikumus definē valsts līmenī (un, iespējams, pat katrai darbības programmai), tiek saglabāts (sk. 39. apsvērumu). Pieredze liecina, ka šie abi principi reizēm var būt pretrunā.

41. Palāta norāda arī uz to, ka ir jāturpina vienkāršotās izmaksas iespējas. Tas ir piemērots risinājums, jo dažos gadījumos tādējādi var samazināt gan atbalsta saņēmēju administratīvo slogu, gan kļūdu rašanās iespēju.

42. Vispārīgās regulas projektā ir ierosināta elektroniska datu pārvalde un ieviesta prasība dalībvalstīm līdz 2014. gada beigām izveidot sistēmas, kas atbalsta saņēmējiem un gala saņēmējiem ļautu iesniegt visu informāciju elektroniskas datu apmaiņas ceļā. Lai šo priekšlikumu īstenotu, par daudziem tehniskiem aspektiem un specifikācijām ir jāvienojas ne vien dalībvalstīm un reģioniem, bet arī Komisijas ģenerāldirektorātiem un valstu iestādēm. Ir jāprecizē arī tie nefinansiālās uzraudzības datu veidi, par kuriem būs jāziņo.

43. Palāta uzskata, ka Vispārīgās regulas projektā iekļautais ierosinājums apvienot vadošās un sertifikācijas funkcijas ir lietderīgs (113. panta 3. punkts). Vienai un tai pašai iestādei uzticot atbildību par finanšu pārvaldību un kontroli, var palielināt pārskatatbildību un samazināt gan valsts administratīvo slogu, gan atbalsta saņēmēju kontroles slogu. Revīzijas iestādes galveno funkciju un neatkarīgā statusa saglabāšana principā garantē nepieciešamo atbildības nodalīšanu.

Uz sabiedrību orientēta vietējā attīstība

44. Komisija izsaka priekšlikumu visiem fondiem piemērot uz sabiedrību orientētu vietējo attīstību (*LEADER*), lai sasniegtu ES mērķus ar šīs augšupvērstās metodes palīdzību, nevis izmantojot tradicionālo lejupvērsto pieeju. Šāda uz sadarbību orientēta un stratēģiska pieeja, kā arī lēmumu pieņemšana vietējā līmenī un novatoriski pasākumi varētu radīt pievienoto vērtību. Palāta atzīmē, ka šāda pieeja radīs papildu izmaksas un papildu riskus (saistībā ar atbilstību noteikumiem un arī ar pareizu finanšu pārvaldību), jo ES budžeta kontrole tiks uzticēta vietējām rīcības grupām.

45. Īpašajā ziņojumā par *LEADER* pieeju⁽¹⁾ Palāta norādīja, ka vietējo rīcības grupu izstrādātajiem pasākumiem vai risinājumiem, lai tie būtu efektīvi un produktīvi, ir jābūt konkrēti sais-

tītiem ar šo pieeju. Palāta konstatēja, ka kopumā papildu izmaksas un riski netika pietiekami kontrolēti un ka potenciālā pievienotā vērtība faktiski netika radīta.

Finanšu instrumenti

46. Finanšu instrumenti ir intervences veids, kurš principā var izmantot privātu finansējumu un nodrošināt resursu atkārtotu izmantošanu turpmākiem gala saņēmējiem. Komisija ierosina veicināt un paplašināt šo instrumentu izmantošanu nākamajos plānošanas periodos kā alternatīvu neatmaksājamām dotācijām.

47. Vispārīgās regulas projekts nosaka finanšu instrumentu *ex ante* novērtējumus un to izveidošanu ES līmenī, kā arī pieļauj ES līdzfinansējuma likmi līdz 100 % prioritārajos virzienos (32., 33. un 110. pants).

48. Palāta norāda, ka finanšu instrumenti var radīt riskus un problēmas⁽²⁾, piemēram, saistībā ar ES finansējuma izlietojuma uzskaiti, to uzraudzību, līdzatbildību par finanšu instrumentiem un Komisijas dienestu spēju pārvaldīt samērā komplikētus finanšu instrumentus.

49. Palātas nesen veiktais revīzijas darbs modināja šaubas par to, cik piemērots ir tiesiskais regulējums, kurš attiecas uz 2000.–2006. un 2007.–2013. gada posmu un kurš nosaka kārtību, kādā finanšu instrumenti tika vai tiek ieviesti. Palāta tostarp norādīja uz šādiem galvenajiem trūkumiem: nepilnīgi noteikumi par līdzekļu piesaisti un atjaunojamajiem finansēšanas veidiem, iespēja piešķirt pārmērīgi lielas summas finanšu instrumentiem, iespēja nepamatoti radīt preferenciālus apstākļus privātajam sektoram un neskaidri apgrozāmo līdzekļu attiecināmības kritēriji. Turklāt dažādu darbības programmu izkliešanās vienā dalībvalstī var novest pie tā, ka piešķirtie līdzekļi neveido kritisko masu, un tas var radīt kavējumus. Vispārīgās regulas projektā šīs nepilnības nav pienācīgi atrisinātas.

50. Palāta norāda arī uz to, ka ir riskanti palielināt to jomu skaitu, kurās var izmantot finanšu instrumentus, vienlaikus nenodrošinot pienācīgu uzraudzību un neieviešot atbilstīgas uzraudzības un kontroles sistēmas. Parlamentam un Padomei būtu jāpārlicinās, vai regulas projekts paredz atbalstu tikai relatīvi tradicionāliem finanšu instrumentiem (līdzdalība kapitālā, aizdevumi, garantijas) un nepieļauj iespēju atbalstīt tādus mazāk caurskatāmus instrumentus kā atvasinātie vai strukturētie finanšu instrumenti.

⁽¹⁾ Īpašais ziņojums Nr. 5/2010.

⁽²⁾ Eiropas Revīzijas palāta, 2010. finanšu gada pārskats, 1.30.–1.32., 4.30.–4.36. punkts, Atzinums Nr. 6/2010, 43.–47. punkts.

II DAĻA

Detalizēti komentāri par Komisijas priekšlikumu

Pants	Komentāri un apsvērumi
41. apsvērums	Ja Vispārīgās regulas projektā būtu uzskaitīti konkrēti noteikumi par valsts atbalstu finanšu instrumentiem, uzlabotos juridiskā noteiktība.
87. apsvērums	Palāta iesaka šādi grozīt apsvēruma tekstu: "(..) Lai Komisijas veiktās revīzijas līmenis būtu samērīgs ar risku, Komisijai būtu jābūt iespējai samazināt revīzijas darbu attiecībā uz darbības programmām, kurās nav ievērojami pārkāpumi un gadījumi, kad var paļauties uz revīzijas iestādi."
4. panta 5. punkts	Regulas tekstā nav skaidri noteikts, kā tiks piemērots proporcionalitātes princips un kā novērtēs proporcionalitāti.
4. panta 9. punkts	Šis noteikums, kas attiecas tikai uz efektivitāti, ir lieks un pretrunā 4. panta 8. punktam, kurā sniegta atsauce uz Finanšu regulas 73. pantu un līdz ar to arī uz ekonomiskuma un produktivitātes principu. Jebkurā gadījumā uzraudzība, ziņošana un izvērtēšana ir jāpapildina arī ar plānošanas un īstenošanas darbībām.
8. pants	Šis pants nosaka "piesārņotājs maksā" principu sekundārajos tiesību aktos. Tomēr, piemēram, lauksaimniecībā, šā principa piemērošanu apgrūtinā nepilnības uzraudzības un kontroles sistēmās (pienācīgu pārbaužu trūkums, subsīdiu samazinājuma aprēķināšana atkarībā no atbalsta veida, nevis atkarībā no ietekmes uz vidi), kā arī trūkumi pašlaik piemērojamajā maksājumu samazināšanas veidā. Palāta iesaka šo principu pastiprināt, tā piemērošanu nosakot atbilstīgās īpašo fondu regulu daļās, kā arī dalībvalstu programmās.
24. panta 3. punkts, 40. panta 2. punkta h) apakšpunkts	Noteiktie rādītāji papildina SMART rādītājus, kas ir jāpiemēro finanšu instrumentiem. Tā kā šie rādītāji jāpievieno daudziem, bet vispārīgiem darbības programmu rādītājiem, kas piemērojami dotācijām, tas ir papildu arguments finanšu instrumentu līdzfinansēšanai no vienas un tās pašas darbības programmas.
28.–31. pants	Uz sabiedrību orientēta vietējā attīstība varētu būt nozīmīgs mehānisms vietējo institucionālo spēju radīšanai un uzlabošanai un orientācijai uz rezultātu. Lai gan Regulas projekta 21. apsvērumā ir teikts: "lai labāk mobilizētu potenciālu vietējā līmenī, ir jānostiprina un jāsekmē uz sabiedrību orientēta vietējā attīstība. (..) pienākums īstenot vietējās attīstības stratēģijas būtu jāuzņemas vietējam rīcības grupām, kas pārstāv sabiedrības intereses," lielākajā daļā lauku (un pilsētu) teritoriju jau darbojas struktūras, kas pārstāv vietējās sabiedrības intereses, proti, domes, padomes vai citas vietējās pārvaldes struktūras. Tām ir priekšrocības salīdzinājumā ar vietējam rīcības grupām, jo tās pārstāv vietējos iedzīvotājus, tās atbild par savu darbību saskaņā ar demokrātijas principiem un tām ir izveidota administratīva struktūra, kas spēj pārvaldīt budžetu. Ir jānodrošina, lai LEADER pieeja radītu patiesu pievienoto vērtību salīdzinājumā ar iespēju vietējās attīstības stratēģijām paredzēto finansējumu novirzīt ar jau esošo struktūru starpniecību.
32.–40. pants	<p>Ir jāsniedz termina "finanšu instruments" definīcija. To plaši lieto finanšu nozarē, lai apzīmētu vērtspapirus vai līgumus, kuri to turētājam (vai īpašniekam) garantē prasījuma tiesības. Tipiskākie instrumenti ir aizdevumi, garantijas, kapitāla vai kvazikapitāla ieguldījumi vai līdzdalība vai citi risku ietveroši instrumenti. Līdzīga definīcija ir izmantota Regulas priekšlikumā par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības gada budžetam (130. pants). Taču Vispārīgās regulas projekta 33. pantā ir dota atsauce nevis uz minētajiem instrumentiem, bet gan uz līdzekļiem, kurus var ieguldīt šajos instrumentos, proti, fondu fondiem un fondiem.</p> <p>Regulā būtu skaidrāk jānosaka, vai apgrozāmā kapitāla finansēšana ir atbilstīgs atbalsts un, ja ir, tad saskaņā ar kādiem nosacījumiem, kā arī jānoskaidro, vai tiks precizēta maksimālā pārvaldības izdevumu summa, ko finansē ES.</p>

Pants	Komentāri un apsvērumi
32. pants	<p>Regulas projekta 32. pantā ir noteikts, ka intervenci var izmantot ne vien tad, ja ir konstatētas tirgus nepilnības, bet arī "neoptimālās ieguldījumu situācijās". Ja nav papildu precizējuma, iespējama līdzekļu ieguldīšana finanšu instrumentos bez pietiekama pamatojuma. Vispārīgās regulas projektā ir jāsniedz skaidrāka definīcija, kādos apstākļos ir pieejams ES atbalsts izmantošanai finanšu instrumentos.</p> <p>Uz finanšu instrumentiem jāattiecinā stingri noteikumi</p> <ul style="list-style-type: none"> — saistībā ar bankas kontiem, kuros nogulda VSS fondu līdzekļus, — saistībā ar pienācīgām uzskaites un pārskatu sniegšanas prasībām. <p>Proti, katram finanšu instrumentam jāatver atsevišķs bankas konts, kur attiecīgi iemaksā / no kura noņem jebkurus ienākošos un izejošos līdzekļus (sākotnējās iemaksas, piešķirtos aizdevumus, maksājumus saistībā ar garantēto kredītu saņēmēju maksātnespēju, piemaksas, procentus, atpakaļ atmaksātos līdzekļus, komisijas maksas).</p> <p>Finanšu instrumentiem jāveido atsevišķa uzskaitē, kas jāsaista ar bankas kontu. Katru gadu ir jāgatavo un jārevidē finanšu pārskats par finanšu instrumentiem.</p> <p>Ja nebūs šādu ierobežojošu noteikumu, pastāv risks, ka saskaņā ar ierosināto tiesisko regulējumu a) finanšu instrumentus izmantos, lai apietu pienākumu piesaistīt valsts līdzfinansējumu, un b) revidentiem nebūs iespēju konstatēt šo ES regulas pārkāpumu.</p>
32. panta 2. punkts	<p>Ja galīgie saņēmēji saņem arī dotācijas no dažādiem publiskā finansējuma avotiem (VSS fondiem, citām ES dotācijām, valsts/reģionālajām dotācijām), prasība veikt atsevišķu uzskaiti rada papildu sarežģījumus, jo paziņotā informācija neatklās publiskā finansējuma atbalsta faktisko līmeni.</p> <p>Lai nodrošinātu pilnīgu pārskatu, gada īstenošanas ziņojumos jāsniedz konsolidēts pārskats par dažādiem finansējuma avotiem, kurus izmanto finanšu instrumentos attiecīgo programmu jomā.</p>
33. panta 3. punkts	<p>33. panta 3. punkta b) apakšpunkts dod rīcības brīvību tādu finansēšanas paņēmieni izmantošanai, uz kuriem neattiecas īstenošanas tiesību akti, kuri minēti 143. pantā.</p>
33. panta 4. punkta a) un c) apakšpunkts	<p>Pastāv risks, ka atbalstu saņems vadošās iestādes, kurām nav pietiekamas finanšu pakalpojumu pieredzes. Turklāt saskaņā ar 33. panta 4. punkta a) apakšpunktu vadošā iestāde var rekapitalizēt publiskas bankas vai parādos grimstošus fondus, ja vien tiek izveidoti jauni ieguldījumu mehānismi, no kuriem nefinansē jaunus MVU vai grūtībās nonākušus MVU.</p>
b) apakšpunkta i) punkts	<p>"Eiropas Investīciju banka" jāaizstāj ar "EIB", jo tikai šis apzīmējums ir sarakstā definēts termins, kurā ietverts arī EIF (Eiropas Investīciju fonds).</p>
35. pants	<p>Šajā pantā ir ietverta atļauja deklarēt summas, kas izmaksātas vai ko paredzēts izmaksāt finanšu instrumentam iepriekš noteiktā ne vairāk kā divus gadus ilgā laikposmā. Nav skaidrs, vai maksājumu pieprasījumā drīkst iekļaut maksājumus, kas vēl nav veikti.</p> <p>Turklāt 35. panta 3. punktā ir noteikts, ka maksājuma pieprasījumā norādītie atbilstīgie izdevumi ir jākorrigē, lai ņemtu vērā starpību starp summu, kas izmaksāta attiecīgajam finanšu instrumentam, un summām, kas no šiem instrumentiem ieguldītas galīgajos saņēmējos. Nav skaidrs, vai šī prasība attiecas vienīgi uz pienākumu atspoguļot korekciju vai arī uz pienākumu koriģēt visus uzskaitē ietvertos atbilstīgos izdevumus.</p>
36. panta 1. punkts, 55. panta 2. punkts un 114. panta 4. punkts	<p>Pārvaldības izdevumu nepārsniedzamās summas noteikšana atkarībā no finansēšanas veida (fondu fondi un citi fondi atkarībā no finanšu instrumenta) ir jāreglamentē.</p> <p>Līdzīgi kā vispārīgajā regulā par 2007.–2013. gada periodu, arī šajā priekšlikumā nav nepārprotamu norāžu par garantijām. Ja ir sagatavots pamatots novērtējums par finansējuma atšķirībām, garantiju portfeļa garantētās summas ir jāiekļauj atbilstīgajos izdevumos. Priekšlikuma 36. panta 1. punktā nav skaidri noteikts, vai garantijas, par kurām ir uzņemtas saistības attiecināmajā periodā, būs attiecināmas arī tad, ja pakārtotie finanšu instrumenti (piemēram, aizdevumi) ir izsniegti pēc plānošanas perioda slēgšanas.</p>

Pants	Komentāri un apsvērumi
36. panta 2. punkts	Ņemot vērā bieži novērojamo kavēšanos darbības programmu izpildē, riska kapitāla fondu gadījumā izmaksu attiecināmības periods būtu jāpagarina (piemēram, 10 gadi), un, ja ievēro <i>pari passu</i> principu un līdzekļu piesaistīšanas prasības, tas ļautu ES fondiem vairāk izmantot mantotos līdzekļus.
37. un 39. pants	Līdzīgi kā regulā par 2007.–2013. gada periodu, nav skaidrs, vai procenti un cita peļņa, kas attiecināma uz ES atbalstu, kurš izmaksāts finanšu instrumentiem, ir jāizmanto tāda paša veida finanšu instrumentiem un cik ilgi pēc slēgšanas to var izmantot (procentu un peļņas no kapitāla atjaunojamība). Saskaņā ar 39. pantu mantotos līdzekļus (tostarp peļņu un citus ienākumus) var izmantot, lai finansētu atbalsta shēmas, tādējādi samazinot kapitāla atjaunojamību.
38. panta 1. un 2. punkts	<p>Paziņojumā par ES budžetam piemērojamiem finanšu noteikumiem Komisija norāda, ka finanšu instrumentu izmantošana ir vajadzīga ES līdzekļu efektīvākai izlietošanai. Tomēr šajā pantā nav atrisināti šādi pareizas finanšu pārvaldības jautājumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kapitāla līdzekļi, kas iemaksāti atpakaļ finanšu instrumentos, ir nošķirti no citiem līdzekļiem, bet tas var radīt tehniskas grūtības, lai noteiktu summu, kas jāatliek pārvaldības izdevumu apmaksai, — atkārtota izmantošana “atbilstoši programmas vai programmu mērķiem” nesniedz juridisku noteiktību par to, vai publiskajā sektorā šos līdzekļus attiecīgi paredzēs, — preferenciāla atlīdzība ieguldītājiem ir viens no ieņēmumu izlietojuma pamatveidiem, un ar to nav saistīta ne līdzekļu piesaistīšana, ne kādas citas prasības. Nekas nav minēts par ieguldītāju preferenciālu atlīdzināšanu gadījumos, kad fondu likvidē, — Nav atsaucies uz <i>pari passu</i> principa piemērošanu Uzņēmumu un uzņēmējdarbības daudzgadu programmā un Konkurences un jauninājumu pamatprogrammā (kapitāla instrumentiem). Tādējādi uz ES finansējumu var attiekties jebkāda preferenciāla atlīdzība. Vēl varētu būt tāds variants, ka Komisija atsaucas uz interešu saskaņošanas principu. Ja nav sīkāku skaidrojumu, ir apdraudēti tie ES mantotie līdzekļi, kas turpmāk paredzēti MVU. <p>Turklāt līdzekļus, kas iemaksāti atpakaļ finanšu instrumentos, vai ieņēmumus no tiem nevajadzētu novirzīt citur pirms darbības programmas slēgšanas, kā to pieļauj 38. panta 1. un 2. punkta noteikumi; šos līdzekļus ir jāiemaksā atpakaļ attiecīgajā finanšu instrumentā.</p>
38. panta 3. punkts	Nav definēts, cik ilgi jāuzglabā uzskaitē par atkārtoti izmantotajiem resursiem un cik ilgi to var revidēt.
39. pants	<p>Priekšlikuma 39. pantā ir noteikts no VSS fondu finanšu instrumentiem mantotu līdzekļu izlietojums (10 gadi pēc programmas slēgšanas). Tomēr nav skaidrs, kā to uzraudzīs.</p> <p>Minimālais atkārtotas izmantošanas 10 gadu periods ir vērtējams atzinīgi, taču nav ņemtas vērā dažādu finanšu instrumentu veidu īpatnības un nav precizēts ne aizņemto līdzekļu īpatsvars, ne rādītāji.</p> <p>Nav norādes par iespēju atkārtoti izmantot līdzekļus dotāciju veidā pēc programmas slēgšanas.</p> <p>Pēc programmas slēgšanas (2022. gadā) un ja akciju fondam izmanto mantotos līdzekļus, nav iespējami turpmāki ieguldījumi.</p>
40. panta 2. punkta b) un g) apakšpunkts	<p>Formulējums b) apakšpunktā “finanšu instrumenta un īstenošanas kārtības apraksts” nav precīzs (Komisijas Regulas (EK) Nr. 1828/2006 44. panta 2. punkta redakcija ir labāka) un g) apakšpunktā var maldināt lasītāju, jo nav skaidri definēta “daudzkāāršojošā ietekme”. 22. apsvērumā ir atsaucē uz “ietekmes vairošanu” (un tā ir pareiza), nevis uz “daudzkāāršojošo ietekmi”. Turklāt daudzkāāršojošā ietekme ievērojami atšķiras, ja runa ir par kapitāla, aizdevuma vai garantijas instrumentiem, taču šajā vispārīgās regulas projektā tas nav atzīts.</p>

Pants	Komentāri un apsvērumi
44. pants	Dalībvalstis līdz 2023. gada 30. septembrim iesniedz nobeiguma ziņojumu par programmas īstenošanu attiecībā uz ERAF, ESF un Kohēzijas fondu un gada īstenošanas ziņojumu attiecībā uz ELFLA un EJZF. Nav skaidrs, kāpēc ir atšķirības attiecībā uz struktūrfondi, no vienas puses, un ELFLA un EJZF, no otras puses.
51. un 52. pants	Palāta uzskata, ka tehniskā palīdzība būtu jāsniedz vietējo institucionālo spēju radīšanai un uzlabošanai, kas pārsniedz viena projekta izstrādāšanu un īstenošanu vai saistītu darbību veikšanu ar ārēju ekspertu palīdzību.
56. pants	Šajā pantā ir uzskaitīti jauni atbalsta veidi, tādi kā prēmijas un atmaksājama palīdzība. Tomēr nav sniegta definīcija, lai gan tā būtu īpaši vēlama prēmijām. Nosacījumi atmaksājamai palīdzībai būtu jāizstrādā sīkāk, piemēram, attiecībā uz valsts atbalsta shēmām.
57. pants	Nav skaidrs, kurā līmenī noteiks un uzraudzīs iespējamās metodes. Nav pieņemami, ja aprēķina metodi nosaka atbalsta saņēmēji. Nav skaidrs, vai vienkāršoto izmaksu aprēķina metodi var izmantot arī tādām izmaksu kategorijām, uz kurām attiecas iepirkums.
58. pants	Ir jāprecizē pieņemamās tiešās un netiešās izmaksas.
59. pants	Ir jādefinē "darbībai piešķirtā atbalsta laikposms" 59. panta 2. punkta c) apakšpunktā un "var atļaut augstāku procentu" 3. punkta b) apakšpunktā.
60. panta 2. punkta b) apakšpunkts	Nav skaidrs, kāpēc ir atšķirīga pieeja abām fondu grupām.
60. panta 2. punkta d) apakšpunkts	Jāpaskaidro paredzēto vienošanos veidi.
61. panta 1. punkts	Ir skaidri jānosaka, ka jebkurā gadījumā dalībvalsts atmaksā ES līdzekļus neatkarīgi no tā, vai tā ir atguvusi līdzekļus no galīgajiem saņēmējiem.
63. panta 2. punkts	Būtu lietderīgi atsaukties arī uz principiem, kas noteikti 62. pantā.
64. pants	Ir jāsniedz atsauce uz kritērijiem, kurus noteikusi Komisija (117. panta 1. punkts).
76. pants	Nav skaidrs, kas domāts ar gada pārskatu patiesumu.
77. pants	Šā panta 2. punktā noteikts, ka finanšu korekciju veic tikai tiesību aktu pārkāpuma dēļ. Tas nesaskan ar 20. panta 4. punkta noteikumiem. Saskaņā ar Vispārīgās regulas projekta 77. panta 4. punktu finanšu korekciju piemērošanas kritērijus un procedūras nosaka īpašajos fondu noteikumos, taču fondu regulās šis jautājums nav minēts.
84. panta 4. un 5. punkts	Nav skaidrs, kā šīs summas sadalīs dalībvalstīm.
90. pants	Nav konceptuāla vai juridiska pamatojuma, kāpēc finanšu instrumentus nevarētu uzskatīt par lieliem projektiem, ja to apvienotā vērtība pārsniedz 50 miljonus EUR. Savukārt, ja šos finanšu instrumentus uzskatītu par lielu projektu, tā būtu iespēja (kura šoreiz ir palaista garām) sekmēt fondu fonda izveidi ar pietiekamu kritisko masu, ņemot vērā juridisko noteiktību, ko dalībvalsts ieguvusi, iesniedzot pieteikumu lielam projektam.
91. un 92. pants	Nav atrisināts jautājums par finansējuma deficītu; nav skaidrs, vai finansējuma deficīts jāpieņem starpposma maksājumiem.

Pants	Komentāri un apsvērumi
97. panta 1. punkts	Ir jānosaka, ka Komisija noteikti piedalās koordinācijas komitejas darbā.
100. pants	Šis pants pārklājas ar 43. pantu.
110. panta 7. punkts	Palāta iesaka Komisijai precīzāk noteikt, kādos apstākļos ar finanšu instrumentu palīdzību īstenotais līdzfinansējums var sasniegt likmi līdz 100 %, un novērst šādus riskus: <ul style="list-style-type: none"> — VSS fondi aizstāj ES fondus, kurus Komisija pārvalda centralizēti, — var atcelt saistības attiecībā uz VSS un citu fondu apvienotajiem mantotajiem līdzekļiem.
117. panta 4. punkts	Komisijai jābūt iespējai pieprasīt neatkarīga revidenta ziņojumu un atzinumu un pārvaldības un kontroles sistēmu aprakstu visām darbības programmām neatkarīgi no ES sniegtā atbalsta apjoma.
130. pants	Palāta iesaka noteikt papildu datumu, kad jāiesniedz pārvaldības ticamības deklarācija, lai īstenotu ierosināto grafiku.
131. pants	Saistībā ar ierosināto procedūru ir dažas neskaidrības, piemēram, attiecībā uz ienākumu ieturēšanu par jau pabeigtiem projektiem. Ir jāaskaņo noteikumi par ERAF/KF un ESF, proti, saistībā ar ESF caurviju slēgšana ir jāattiecinā arī uz "darbībām" un ar tām saistītajiem izdevumiem, nevis tikai uz "izdevumiem".
132. pants	Šajā pantā izklāstītie noteikumi ierobežo Palātas pilnvaras un sniedz iespēju tikai Komisijai pieprasīt dokumentu pieejamības perioda pagarināšanu. <p>Tā kā mūsdienās izmanto elektroniskās sistēmas, ir precīzi jānosaka, kāda veida dokumentus var pieņemt kā revīzijas pierādījumu (piemēram, valsts līmenī noteikta sertifikācija attiecībā uz dokumentu atbilstību oriģinālam (5. punkts) un drošības standarti dokumentiem elektroniskā versijā (6. punkts)).</p>
137. panta 2. punkts	Palāta iesaka precizēt, ka pārbaudēm vajadzīga ne vien vienošanās ar Komisiju, bet ka Komisija ir atbildīga par veikto pārbaūžu veida kontroli un apmēru un par izdarīto secinājumu atbilstīgumu.
140. pants	Palāta norāda: nav pierādījumu par to, ka darbības, kuru attiecināmie izdevumi ir mazāki par EUR 100 000, būtu mazāk pakļautas kļūdām nekā citas darbības. Regulā būtu jāprecizē, kā proporcionālas pārbaudes ietekmēs revīzijas iestāžu veikto paraugu atlasī.

Šo atzinumu 2011. gada 15. decembra sēdē Luksemburgā pieņēma Revīzijas palāta.

*Revīzijas palātas vārdā –
priekšsēdētājs*

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Abonementa cenas 2012. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 310 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 840 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 100 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

